

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10, 51/11, 96/2019 и 110/2019) и член 22 став 1 од Законот за средното образование („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 42/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15, 145/15, 30/16, 127/16, 67/17, 64/18 и 229/20) и член 3 од Законот за математичко-информатичка гимназија („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 64/18) министерот за образование и наука ја донесе Наставната програма по *спорт и спортски активности* за III (трета) година математичко-информатичка гимназија.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Наставна програма
СПОРТ И СПОРТСКИ АКТИВНОСТИ
за III година

Математичко-информатичка гимназија

Скопје, 2022 година

Назив на наставната програма	Спорт и спортски активности
Тип на наставна програма	Задолжителна
Кредитна вредност на наставната програма	3 (три) ЕЦВЕТ ¹ кредити
Назив и ниво на квалификација	IV (четврто) ниво
Година на изучување	III (трета)
Број на часови неделно/годишно за реализација на наставната програма	2 / 72
Цели на наставна програма	<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да ги осознае вредностите на спорот и спортските активности, нивното позитивно влијание врз организмот, културното и духовно збогатување на личноста; • да создаде навики за редовно спортување, одржување на физичките, здравствените и работните способности, кој ќе му користат за активен одмор во секојдневниот животот и неговото идно занимање; • да се оспособи преку изведување на разни видови на активности и комплекси вежби самостојно и правилно да го подготвува и дозира организмот за спортување; • да ги развие општите и специфичните физички способности карактеристични за избраниот спорт (спортови); • да ги совлада и усоврши спортските и техничко-тактичките елементи од избраниот спорт(спортови); • да се стекне со знаење, умеење и вештини да научените техничко-тактички елементи од избраниот спорт (спортови) успешно ги применува во игра, почитувајќи ги правилата;

¹ Закон за Националната рамка на квалификации.

	<ul style="list-style-type: none"> • да се стекне со култура за навивање и позитивен развој на психо-социо-комуникациски односи пред, за време и по спортското натпреварување; • да се оспособи да ги почитува етичките норми на однесување и развивање на спортско-натпреварувачкиот дух со достоинствено и спортско однесување кон противникот (фер-плеј).
Модуларни единици на наставна програма	<ul style="list-style-type: none"> • ВЕЖБИ ЗА ОБЛИКУВАЊЕ НА ТЕЛОТО И ДВИЖЕЊАТА • АТЛЕТИКА • СПОРТСКА ГИМНАСТИКА • КОШАРКА • ОДБОЈКА • РАКОМЕТ • ФУДБАЛ <p>НАПОМЕНА: Наведените модуларни единици се без определен број на часови за реализација од следните причини: -во сите училишта нема исти просторно и материјално-технички услови за нивна реализација, затоа може да се зголеми бројот на часовите на модуларните единици за кои има услови за работа. -во средното образование спортовите (спортот) се изборни. Тоа значи дека, спортивите (спортот) се избираат во зависност од условите кои ги има училиштето, од желбите и интересите на учениците како и од афинитетот на наставникот. Училиштето треба да понуди најмалку пет спортови за кои има услови, а учениците на почетокот од учебната година преку анкетирање може да изберат еден или повеќе од понудените спортови. Во наредните учебни години тој избор може да биде поразличен. Доколку во училиштето нема услови за реализација на ниедна од наведените модуларни единици, тогаш наставникот може да планира и реализира изборни спортови (группни фитнес програми, ракетни спортови, пливање, скијање, планинарење и др.) како и други спортови коишто не се наведени, а во училиштето има услови за нивна реализација.</p>
Материјално-технички и просторни услови	За постигнување на целите на наставната програма неопходни се следните просторно и материјално - технички услови: спортска сала според предвидениот нормативот за простор и

	надворешни терени за предвидените спортски игри и атлетика, атлетски справи и реквизити, гимнастички справи и реквизити, конструкции за спортски игри и соодветни топки.
Норматив на наставен кадар	Наставната програма ја реализираат наставници со завршени студии по физичка култура - наставен смер, VII/ 1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС.

Модуларна единица 1: ВЕЖБИ ЗА ОБЛИКУВАЊЕ НА ТЕЛОТО И ДВИЖЕЊАТА				
Ред број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување*
1	<p>Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостојно состави и изведува комплекси вежби за истегнување, јакнење и лабавење на сите делови од телото без реквизити, 	<p>-Комплекси вежби за истегнување, јакнење и лабавење на мускулатурата на целото тело (глава и врат, раце и раменски појас, труп, колкови и нозе) без реквизити.</p>	<p>Наставникот објаснува и им дава задача на учениците самостојно да состават и изведуваат комплекс вежби за обликување на телото и движењата без реквизити и да го определат темпото и ритамот на изведувањето, а наставникот ги следи и коригира.</p>	<p>Ученикот/ученичката може:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Самостојно да состави по една вежба за обликување за секој дел од телото; -Самостојно да состави по две вежби за обликување за секој дел од телото и правилно да ги изведува; -Самостојно да состави цел комплекс вежби за обликување за секој дел од телото и ги изведува правилно и со соодветно темпо и ритам;
2	<ul style="list-style-type: none"> - самостојно состави и изведува вежби за истегнување, јакнење и лабавење на сите делови од телото со реквизити. 	<p>-Комплекс вежби за истегнување, јакнење и лабавење на мускулатурата на целото тело(глава и врат, раце и раменски појас, труп, колкови и нозе)со реквизити.</p>	<p>Наставникот објаснува и им дава задача на учениците самостојно да состават и изведуваат комплекс вежби за обликување на телото и движењата со реквизити и да го определат темпото и ритамот на изведувањето, а наставникот ги следи и коригира.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Самостојно да состави по една вежба за обликување со реквизити за секој дел од телото; -Самостојно да состави по две вежби за обликување за секој дел од телото со реквизити и правилно ги изведува; -Самостојно да состави цел комплекс вежби за обликување со

*Внесени се стандарди/индикатори за постигнување на резултатите од учењето врз основа на кои се определуваат критериумите за оценување.

				реквизити за секој дел од телото и ги изведува правилно и со соодветно темпо и ритам;
3	- Самостојно состави и изведува вежби за истегнување, јакнење и лабавење на сите делови од телото на справи.	-Вежби за истегнување, јакнење и лабавење на мускулатурата на целото тело(глава и врат, раце и раменски појас, труп, колкови и нозе)на справи.	Наставникот објаснува и им дава задача на учениците самостојно да состават и изведуваат комплекс вежби за обликување на телото и движењата на справи и да го определат темпото и ритамот на изведувањето, а наставникот ги следи и коригира.	-Самостојно да состави по една вежба за обликување на справи за секој дел од телото; -Самостојно да состави по две вежби за обликување за секој дел од телото на справи и правилно ги изведува; -Самостојно да состави цел комплекс вежби за обликување за секој дел од телото на справи и ги изведува правилно и со соодветно темпо и ритам;

Модуларна единица 2: АТЛЕТИКА				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување*
1	<p>Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - трча и натпреварува на кратки патеки, на долги патеки и штафетно трчање според правилата; 	<p>-Трчање на кратки патеки-низок старт на 100м. со мерење на време.</p>	<p>Наставникот објаснува и организира трчање на 100м. со низок старт, а тој им дава знак за стартување, ги следи сите фази од трчањето и го мери и евидентира постигнатото време.</p>	<p>Ученикот/ученичката може:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да стартува со низок старт и трча со брзо темпо на 100м со мерење на време; - да стартува и трча техички правилно со брзо темпо на 100м. со мерење на време ; - да се натпреварува во трчање на кратки патеки на 100м. со мерење на време;
		<p>-Трчање на долги патеки-висок старт на 1000 – 1200м. со мерење на време.</p>	<p>Наставникот објаснува и демонстрира висок старт и правилно трчање на долги патеки, потоа учениците демонстрираат висок старт и трчаат на 1000 – 1200м., а тој ги следи нивните активности.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - да стартува со висок старт и трча со прилагодено темпо; - да трча техички правилно со прилагодено темпо на 800 – 1000м; - да се натпреварува во трчање на долги патеки (1000 – 1200м).
		<p>- Штафетно трчање: 4 x 100м. со мерење на време.</p>	<p>-Наставникот објаснува и демонстрира штафетно трчање потоа, учениците изведуваат штафетно трчање (4 x 100м.), а наставникот ги следи нивните</p>	<ul style="list-style-type: none"> - да стартува, да ја предава и прима штафетната палка во определениот простор и ја истручува определената дистанца (100м.); - правилно да стартува и правилно

* Внесени се стандарди/индикатори за постигнување на резултатите од учењето врз основа на кои се определуваат критериумите за оценување.

			активности.	да ја предава и прима штафетната палка во определениот простор и ја истрчува определената дистанца со максимална брзина (100м.); 2.1.9. Ученикот се натпреварува во штафетно трчање (4 x 100м.)
2	- скока во далечина и височина со примена на предвидените атлетски техники и правила и се натпреварува во скок во височина и далечина;	- Скокање во далечина со „згрчена и свиена техника“ со мерење на постигнатиот резултат.	-Наставникот објаснува и организира скок во далечина, учениците ги следат упатствата за работа и изведуваат скок во далечина според предвидените техники.	- да скока во далечина со двете предвидени техники запазувајќи ги сите фази од скокот; - правилно да скока во далечина со двете предвидени техники, запазувајќи ги сите фази од скокот; - да се натпреварува во скок во далечина со примена на двете техники.
	- Скок во височина со „опчекорна и фозбери“ техника со мерење на постигнатиот резултат.	-Наставникот објаснува, демонстрира и организира скок во височина („опчекорна и фозбери“), учениците ги следат упатствата за работа и изведуваат скокови во височина во фази и комплетна техника.	- да скока во височина со двете предвидени техники запазувајќи ги сите фази; - правилно да скока во височина со двете техники запазувајќи ги сите фази; - да се натпреварува во скок во височина со двете предвидени техники.	

3	<p>- фрла ѓуле со „школска и рационална техника“ и се натпреварува во фрлање на ѓуле почитувајќи ги правилата.</p>	<p>-фрлање ѓуле: „школска и рационална техника“ со мерење на постигнатиот резултат.</p>	<p>-Наставникот објаснува, демонстрира и организира фрлање ѓуле со двете техники, учениците ги следат упатствата за работа и изведуваат фрлање ѓуле по фази, а потоа комплетните техники.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - да фрла ѓуле со двете предвидени техники; - правилно да фрла со двете техники; -да се натпреварува во фрлање ѓуле со двете техники.
---	--	---	---	---

Модуларна единица 3: СПОРТСКА ГИМНАСТИКА				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување*
1	АКРОБАТИКА: Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да: - состави и изведува гимнастички елементи на партер поединечно и поврзани во композиција.	- Летечки колут поврзано со колут напред.	- Наставникот објаснува и ги демонстрира двата елемента поврзано, учениците ги следат напатствијата за работа и ги изведуваат елементите поврзано во една целина.	Ученикот/ученичката може: - да изведува летечки колут поврзано со колут напред; - правилно да изведува летечки колут преку една медицинка поврзано со колут напред; - правилно да изведува летечки колут преку две - три медицинки поврзано со колут напред.
		- Колут назад преку стој на раце.	- Наставникот објаснува и ги демонстрира двата елемента поврзано, учениците ги следат напатствијата за работа и ги изведуваат елементите поврзано.	- да изведува колут назад преку стој на раце со помош; - да изведува правилно колут назад преку стој на раце со мала асистенција; - самостојно и правилно технички да изведува колут назад преку стој на раце;

*Внесени се стандарди/индикатори за постигнување на резултатите од учењето врз основа на кои се определуваат критериумите за оценување.

	<ul style="list-style-type: none"> -Стој на раце поврзано со колут напред. 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот ги објаснува елементите и ги демонстрира поврзано во една целина, учениците ги следат упатствата за работа и ги изведуваат елементите поврзано. 	<ul style="list-style-type: none"> - да изведува стој на раце поврзано со колут напред со асистенција; - правилно и со асистенција да изведува стој на раце поврзано со колут напред; - самостојно и правилно да изведува стој на раце поврзано со колут напред.
	<ul style="list-style-type: none"> -Премет на страна („флик“) 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот го објаснува елементот и го демонстрира, учениците ги следат упатствата за работа и го изведуваат елементот во фази и во целина. 	<ul style="list-style-type: none"> - да изведува премет на страна („флик“) со помош; - правилно технички и со помала помош да изведува премет на страна („флик“); - самостојно и правилно да изведува премет на страна(„флик“).
	<ul style="list-style-type: none"> - Состав од вежби на партер 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот им дава задача да состават вежби на партер со помалку и повеќе елементи, учениците ги следат насоките и составуваат вежби според нивните знаења и способности. 	<ul style="list-style-type: none"> - да изведува состав на вежба со $\frac{1}{2}$ од изучените елементи на партер; - да изведува состав на вежба со повеќе од $\frac{1}{2}$ од изучените елементи; - да изведува состав на вежба од сите изучени елементи на партер.

	РАЗБОЈ: Ученикот ќе биде способен да: - состави и изведува гимнастички елементи на разбој, поединечно и поврзани во композиција.	-Нишање во потпор, во задниш изведување на упор	- Наставникот го објаснува и го демонстрира елементот, учениците ги следат насоките за работа и го изведуваат елементот.	- да демонстрира изведба на упор во задниш од нишање во потпор со помош на разбој; - да демонстрира правилна изведба на упор во задниш од нишање во потпор со помош на разбој; - самостојно и правилно да изведе упор во задниш од нишање во потпор со големи амплитуди на разбој.
2		-Нишање во упор, сед разножно и раменски стој.	- Наставникот објаснува и ги демонстрира елементите поврзано во една целина, им дава задача на учениците да ги изведуваат елементите поврзано и ги следи нивните активности.	- да изведе поврзано нишање во упор, сед разножно и раменски стој со помош; - да изведе поврзано и технички правилно нишање во упор, сед разножно и раменски стој со мала асистенција; - да изведе самостојно и правилно нишање во упор, сед разножно и раменски стој со големи амплитуди во една целина.
		- Колут напред на разбој од раменски стој до сед разножно.	- Наставникот објаснува и ги демонстрира елементите поврзано, учениците ги следат насоките за работа и ги изведуваат елементите.	- од раменски стој да изведува колут напред на разбој до сед разножно со помош; - самостојно да изведува колут напред од раменски стој на разбој до сед разножно; - самостојно и технички правилно да изведува колут напред од раменски стој до сед разножно на разбој.

	<p>- Соскок во предниш со вртење за 180° навнатре од нишање во упор.</p>	<p>-Наставникот го објаснува и им дава задача да изведат соскок во предниш со вртење за 180° навнатре од нишање во упор. Учениците ги следат насоките за работа и го изведуваат елементот во целина.</p>	<p>- да изведува соскок во предниш со вртење навнатре за 180° нозе и со помош од нишање во упор на разбој;</p> <ul style="list-style-type: none"> - технички правилно да изведува соскок во предниш со вртење навнатре за 180° од нишање во упор; - самостојно и технички правилно да изведува соскок во предниш со вртење навнатре за 180° од нишање во упор со големи амплитуди.
	<p>- Состав на вежби на разбој</p>	<p>- Наставникот објаснува и им дава задача да состават и изведат вежба на разбој од научените елементи и според нивните знаења. Учениците составуваат и изведуваат вежба на разбој.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - самостојно да демонстрира состав на вежба на разбој со $\frac{1}{2}$ од изучените елементи, со недостатоци во техничката изведба, координацијата и ритамот; - самостојно да демонстрира состав на вежба од сите изучени елементи на разбој, технички правилно со одредени помали недостатоци во координацијата и ритамот; - самостојно и технички правилно да изведува состав на вежба од сите изучени елементи на разбој координирано и во ритам.

3	<p>ВРАТИЛО:</p> <p>Ученикот ќе биде способен да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - состави и изведува гимнастички елементи на вратило, поединечно и во композиција. 	<ul style="list-style-type: none"> - Нишање на вратило со занишување(клим) и сокок во задниш. (високо вратило) 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот го објаснува и го демонстрира елементот и им дава насоки на учениците за изведување на елементите. 	<ul style="list-style-type: none"> - со занишување (клим) да изведува нишање на вратило и сокок во задниш со помош; - со занишување да изведува правилно нишање на вратило и сокок во задниш со испружени нозе со помали амплитуди со мала аистенција; - самостојно со занишување да изведува правилно нишање на вратило и сокок во задниш со испружени нозе со големи амплитуди и навремено одвојување од вратилото.
		<ul style="list-style-type: none"> - Узмав, ковртлај назад, ковртлај напред (ниско и високо вратило). 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот објаснува и демонстрира узмав, ковртлај назад и напред едноподруго и им дава насоки за работа, учениците ги следат упатствата за работа и ги изведуваат елементите. 	<ul style="list-style-type: none"> - со одраз со една нога на ниско и со извлекување на високо вратило со помош да изведува узмав, ковртлај назад и ковртлај напред со погрчени нозе; - со одраз со една нога на ниско и со извлекување на високо вратило со мала аистенција да изведува узмав, ковртлај назад и ковртлај напред со испружени нозе; - самостојно и технички правилно да изведува узмав, ковртлај назад и ковртлај напред на високо вратило.

		<ul style="list-style-type: none"> - Подметен сокок од упор преден (високо вратило) 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот го објаснува и демонстрира подметен сокок од упор преден на вратило и им дава на учениците насоките за работа. 	<ul style="list-style-type: none"> - да изведува подметен сокок од упор преден со помош на вратило; - да изведува подметен сокок од упор преден со испружени нозе и мала асистенција на вратило; - да изведува технички правилен подметен сокок од упор преден самостојно со стабилен и мек доскок.
		<ul style="list-style-type: none"> - Состав на вежба на вратило (високо) 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот дава насоки и задача за составување на вежба од изучени елементи на вратило. Учениците составуваат и изведуваат вежба според нивните знаења. 	<ul style="list-style-type: none"> - самостојно да демонстрира состав на вежба на вратило со $\frac{1}{2}$ од изучените елементи, со недостатоци во техничката изведба, координацијата и ритамот; - самостојно да демонстрира состав на вежба од сите изучени елементи на вратило, технички правилно со одредени помали недостатоци во координацијата и ритамот; - самостојно и технички правилно да изведува состав на вежба од сите изучени елементи на вратило координирано и во ритам.

4	<p>АЛКИ:</p> <p>Ученикот ќе биде способен да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - состави и изведува гимнастички елементи на алки поединечно и во композиција. 	<ul style="list-style-type: none"> -Нишање, висови и промена на висови (вис преден, вис узнето(склопено), вис со главата надолу и вис заден) на алки. 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот ги објаснува и демонстрира елементите на алки поединечно и поврзано во композиција, а учениците ги следат насоките за работа. 	<ul style="list-style-type: none"> -да изведува нишање, висови и промена на висови на алки со испружени нозе и со помош; - самостојно од нишање да изведува висови и промена на висови на алки со испржени нозе; - самостојно да изведува технички правилно нишање, висови и промена на висови во една целина со големи амплитуди.
5	<p>ПРЕСКОЦИ:</p> <p>Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изведува прескоци преку коњ со „расчекорна и згрчена техника“ со заножување. 	<ul style="list-style-type: none"> -Прескок преку коњ техника „расчекорна“со заножување. 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот објаснува и демонстрира прескок преку коњ со „расчекорна техника“ со заножување, учениците ги следат насоките за работа и го изведуваат елементот. 	<ul style="list-style-type: none"> - да изведува прескок преку коњ со „расчекорна техника“ со испружени нозе и со помош; - да изведува прескок преку коњ со „расчекорна техника“ со испружени нозе самостојно и мало заножување; - самостојно и технички правилно да изведува прескок со техника „расчекорна“ со заножување.

		<ul style="list-style-type: none"> - Прескок преку коњ со „згрчена“ техника со заножување. 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот објаснува и демонстрира прескок преку коњ со „згрчена“ техника со заножување, учениците ги следат насоките за работа. 	<ul style="list-style-type: none"> - да изведува прескок преку коњ со „згрчена“ техника неправилно и со помош; - да изведува правилен прескок преку коњ со „згрчена техника“ самостојно и мало заножување; - самостојно и технички правилно да изведува прескок со „згрчена“ техника со заножување.
6	<p>ГРЕДА: Ученичката ќе биде способна да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - состави и изведува елементи на гимнастичка греда, поединечно и во композиција. 	<ul style="list-style-type: none"> - Наскок суножно на гимнастичка греда и соскок свиено на крајот од гредата. 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот објаснува и демонстрира насок на гимнастичка греда суножно, ученичките ги следат насоките за работа и ја извршуваат зададената задача. 	<ul style="list-style-type: none"> - да изведува насок суножно на гимнастичка греда со помош; - да изведува насок суножно на гимнастичка греда со мала асистенција; - самостојно и технички правилно да изведува насок на гимнастичка греда.
		<ul style="list-style-type: none"> - Детски и мачкини поскоци на гимнастичка греда и свртување за 180^0. 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот објаснува и демонстрира детски и мачкини поскоци на гимнастичка греда и свртување за 180^0, ученичките преку дадените насоки ги реализираат зададените задачи. 	<ul style="list-style-type: none"> - да изведува детски и мачкини поскоци и свртување за 180^0 на гимнастичка греда со неправилна положба на телото и нозете; - да изведува детски и мачкини поскоци и свртување за 180^0 на гимнастичка греда со нарушена рамнотежа; - во балансирана положба и технички правилно да изведува детски и

			мачкини поскоци и свртување за 180^0 на гимнастичка греда.
	- Челна вага на гимнастичка греда	- Наставникот објаснува и демонстрира челна вага на гимнастичка греда, ученичките ги следат насоките за работа и изведуваат челна вага на гимнастичка греда.	<ul style="list-style-type: none"> - да изведува челна вага на гимнастичка греда со свиткани нозе и со помош; - да изведува челна вага на гимнастичка греда со испружени нозе, помала амплитуда, во урамнотежена положба со мала асистенција; - да изведува челна вага на гимнастичка греда самостојно, технички правилно, голема амплитуда и во урамнотежена положба.

		<p>- Составување и изведба на научените елементи на гимнастичка греда поединечно и поврзани во композиција,</p>	<p>-Наставникот објаснува и дава задача да состават вежба од изучените елементи на гимнастичка греда, ученичките изведуваат состав на вежба од изучени елементи.</p>	<p>- самостојно да демонстрира поединечно елементи и состав на вежба на греда со $\frac{1}{2}$ од изучените елементи, со недостатоци во техничката изведба, координацијата и ритамот;</p> <p>- самостојно да демонстрира поединечно елементи и состав на вежба од сите изучени елементи на греда, технички правилно со одредени помали недостатоци во координацијата и ритамот;</p> <p>- самостојно и технички правилно да изведува поединечно и состав на вежба од сите изучени елементи на греда координирано, со големи амплитуди и во ритам.</p>
7	<p>ДВОВИСИНСКИ РАЗБОЈ: Ученичката ќе биде способна да:</p> <p>- да состави и изведува гимнастички елементи на двовисински разбој, поединечно и во композиција.</p>	<p>- Узмав, ковртлај назад, ковртлај напред (ниска и висока притка).</p>	<p>- Наставникот објаснува и демонстрира узмав, ковртлај назад и ковртлај напред едноподруго и им дава насоки за работа на учениците.</p>	<p>- со одраз со една нога на ниска и со извлекување на висока притка со помош да изведува узмав, ковртлај назад и ковртлај напред со погрчени нозе;</p> <p>- со одраз со една нога на ниска и со извлекување на висока притка со мала помош да изведува узмав, ковртлај назад и ковртлај напред со испружени нозе;</p> <p>- самостојно и технички правилно да</p>

			изведува узмав, ковртлај назад и ковртлај напред на висока притка.
	<p>-Од упор преден на висока притка, подметен соксок во задниш.</p>	<p>- Наставникот објаснува и демонстрира подметен соксок во задниш и им дава насоки за работа на учениците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - од упор преден на висока притка со придржување, да изведува подметен соксок во задниш со погрчени нозе; - од упор преден на висока притка самостојно да изведува подметен соксок во задниш со помала амплитуда и несигурен досок; - самостојно и технички правилно да изведува подметен соксок во задниш со голема амплитуда и мек досок.
	<p>- Изведба на научените елементи на двовисински разбој поврзани во композиција</p>	<p>-Наставникот објаснува и дава задачи на ученичките да состават вежба на двовисински разбој според нивните знаења, ученичките ги следат насоките составуваат и изведуваат вежба од научените елементи .</p>	<ul style="list-style-type: none"> - самостојно да демонстрира состав на вежба на двовисински разбој со $\frac{1}{2}$ од изучените елементи, со недостатоци во техничката изведба, координацијата и ритамот; - самостојно да демонстрира состав на вежба од сите изучени елементи на двовисински разбој, технички правилно со одредени помали недостатоци во координацијата и

			<p>ритамот;</p> <p>- самостојно и технички правилно да изведува состав на вежба од сите изучени елементи на двовисински разбој координирано и во ритам.</p>
--	--	--	---

Модуларна единица 4: КОШАРКА				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување*
1	<p>Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изведува елементи од кошарката во услови на игра и да игра кошарка со почитување и примена на правилата. 	<p>-Кошаркарско водење на топката во место и движење, во разни правци со различна брзина во услови на игра и во игра.</p>	<p>- Наставникот објаснува, поставува задачи и организира водење на топка во услови на игра и во игра и ги следи нивните активности.</p>	<p>Ученикот/ученичката може:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да води топка наизменично со двете раце со полуактивен противник со брзо трчање; - правилно да води топка наизменично со двете раце со брзо трчање и во разни правци со активен противник; - да води топка наизменично со двете раце при максимална брзина во игра.
		<p>-Разни видови на основни додавања и примања на топка во место и движење во услови на игра и во игра.</p>	<p>- Наставникот објаснува, поставува задачи и организира додавање и примање на топка во услови на игра и во игра и ги следи нивните активности.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - да изведува додавање и примање на топката на разни начини и растојанија со полуактивен противник; - правилно и прецизно да изведува додавања и примања на топката на различни начини и растојанија со активен противник; - да изведува правовремени, рационални и прецизни додавања и примања на топката на разни начини и растојанија во игра.

*Внесени се стандарди/индикатори за постигнување на резултатите од учењето врз основа на кои се определуваат критериумите за оценување.

	<p>-Уфрлување на топката во кош без скок и скок шут од разни позиции во услови на игра и во игра.</p>	<p>- Наставникот објаснува, поставува задачи и организира уфрлување на топката во кош без скок и скок шут од разни позиции во услови на игра и во игра и ги следи нивните активности.</p>	<p>- да изведува скок шут со полуактивен противник ; - правилно да изведува скок шут од разни позиции со активен противник; - успешно и правилно да изведува скок шут од разни позиции и дистанци во игра.</p>
	<p>-Кошаркарски двочекор во услови на игра и во игра.</p>	<p>- Наставникот објаснува, поставува задачи и организира уфрлување на топката во кош со кошаркарски двочекор од разни позиции во услови на игра и во игра и ги следи нивните активности.</p>	<p>- да прави ролинг околу полуактивен противник и изведува двочекор со полагање на топка; - правилно да прави ролинг со активен противник и изведува двочекор со полагање на топка; - успешно со ролинг да изведува кошаркарски двочекор со полагање на топката во игра.</p>
	<p>-Пивотирање во услови на игра и во игра.</p>	<p>- Наставникот објаснува, поставува задачи и организира пивотирање од разни позиции и ситуации во услови на игра и во игра и ги следи нивните активности.</p>	<p>- да изведува пивотирање во разни правци со полуактивен противник; - да изведува пивотирање со активен противник; - успешно да изведува пивотирање во сите правци во одбрана и напад во игра.</p>

	<p>-Игра на еден и два коша со примена на научените елементи и решавање на тактички задачи.</p>	<p>- Наставникот вербално објаснува, им ги соопштува улогите на играчите во одбрана и напад, игра еден на еден, два на два, три на три, четири на четири и пет на пет со примена на научени елементи од кошарката со правовремено, прецизно и рационално изведување на истите за време на игра.</p> <p>- Учениците ги следат упатствата за работа, ги завземаат своите позиции во одбрана и напад и играат кошарка на еден и два коша со почитување на правилата.</p>	<p>- според добиената улога да се движи на терен и ги применува сите изучени елементи во игра еден на еден и два на два;</p> <p>- според добиената улога да се движи на терен и ги применува сите изучени елементи во игра три на три и четири на четири;</p> <p>- правовремено и успешно да ги применува сите изучени елементи во игра на два коша пет на пет со почитување на правила на игра.</p>
--	---	---	--

Модуларна единица 5: РАКОМЕТ				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување*
1	<p>Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изведува елементи од ракометот во услови на игра и да игра ракомет со почитување на правилата на игра. 	<p>-Разни видови додавање и примање на топка во место и движење во услови на игра и во игра.</p>	<p>- Наставникот објаснува, поставува задачи и организира додавање и примање на топка во услови на игра и во игра и ги следи нивните активности.</p>	<p>Ученикот/ученичката може:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да изведува додавање и примање на топката на разни начини и растојанија со полуактивен противник; - правилно и прецизно да изведува додавања и примања на топката на различни начини и растојанија со активен противник; - да изведува правовремени, рационални и прецизни додавања и примања на топката на разни начини и растојанија во игра.

* Внесени се стандарди/индикатори за постигнување на резултатите од учењето врз основа на кои се определуваат критериумите за оценување.

		<p>Водење на топката во место и движење, во разни правци со различна брзина во услови на игра и во игра</p>	<p>- Наставникот објаснува, поставува задачи и организира водење на топка во услови на игра и во игра и ги следи нивните активности.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - да води топка со брзо трчање, водење со менување на правец со полуактивен противник; - правилно да води топка, водење со менување на правец со брзо трчање со активен противник; - правилно да води топка, водење со соодветно менување на правец со брзо трчање во игра.
		<p>-Шутирање на гол со исчекор во услови на игра и во игра.</p>	<p>- Наставникот објаснува, поставува задачи и организира шутирање на гол со исчекор во услови на игра и во игра и ги следи нивните активности.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - да шутира на гол со исчекор со полуактивен противник; - да шутира на гол со исчекор технички правилно со активен противник; - да шутира на гол со исчекор технички правилно, правовремено и прецизно во игра.
		<p>-Шутирање на гол од крилни позиции во услови на игра и во игра.</p>	<p>- Наставникот објаснува, поставува задачи и организира шутирање на гол од крилни позиции во услови на игра и во игра и ги следи нивните активности.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -да шутира на гол од крилни позиции со полуактивен противник; - да шутира на гол од крилни позиции правилно со активен противник со зголемување на аголот при изведбата на шутот; - да шутира правилно и прецизно на гол од крилни позиции во игра.

	<p>-Шутирање на гол од позиција на кружен напаѓач (пикер)(од линија, со скок од шестерецот, со свртување и со пад) во услови на игра и во игра.</p>	<p>- Наставникот објаснува, поставува задачи и организира шутирање на гол од позиција на кружен напаѓач, во услови на игра и во игра и ги следи нивните активности.</p>	<p>-да шутира на гол од позиција на кружен напаѓач (пикер) на наведените начини со полуактивен противник;</p> <ul style="list-style-type: none"> - правилно да шутира на гол од позиција на кружен напаѓач на наведените начини со активен противник; - правилно, правовремено и прецизно да шутира на гол на наведените начини од позиција на кружен напаѓач во игра, според правилата.
	<p>-Шутирање на гол со скок во височина во услови на игра и во игра.</p>	<p>- Наставникот објаснува, поставува задачи и организира шутирање на гол со скок во височина, во услови на игра и во игра и ги следи нивните активности.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - да примени скок шут во височина преку полуактивен блок; - да примени скок шут во височина преку активен блок; -да примени правовремено и прецизно скок шут скок шут во височина во игра.

	<p>-Шутирање на гол со скок шут во далечина во услови на игра и во игра.</p>	<p>- Наставникот објаснува, поставува задачи и организира шутирање на гол со скок во далечина, во услови на игра и во игра и ги следи нивните активности.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - да примени скок шут во далечина на гол од зоната на бм со скок помеѓу двајца полуактивни противници; - да примени скок шут во далечина на гол од зоната на бм со скок помеѓу двајца активни противници; - да примени правовремено и прецизно скок шут во далечина на гол од зоната на бм во игра.
	<p>-Зонска одбрана 6:0 и одбрана 5 :1 и напад против зонска одбрана 6:0 и одбрана 5 :1.</p>	<p>- Наставникот вербално објаснува, поставува задачи и организира движење на секој играч во зонска одбрана и напад против зонска одбрана 6:0 и одбрана 5 :1 и ги следи активностите на учениците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - да се поставува и движи во зонска одбрана и во напад против зонска одбрана 6:0 и 5 :1, при полуактивна одбрана и напад. - правилно да се поставува и движи во зонска одбрана и во напад против зонска одбрана 6:0 и 5 :1, при активна одбрана и напад. - правилно, прецизно и соодветно да се поставува и движи во одбрана и напад против зонска одбрана 6:0 и 5 :1 во игра.

Модуларна единица 6: ОДБОЈКА				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување*
1	<p>Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изведува елементи од одбојката во услови на игра и да игра одбојка со почитување на правилата. 	<ul style="list-style-type: none"> - Одбивање на топка со прсти во разни правци и растојанија и во игра. 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот вербално објаснува, поставува задачи и организира одбивање на топка со прсти и ги следи активностите на учениците. 	<p>Ученикот/ученичката може:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правилно да одбива топка со прсти во разни правци и растојанија со помали грешки; - правилно да изведува одбивање на топка со прсти во разни правци, поголеми растојанија и преку мрежа; - правилно да изведува одбивање на топка со прсти во разни правци и растојанија во игра.
		<ul style="list-style-type: none"> - Одбивање на топка со подлактици во разни правци и растојанија и во игра. 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот вербално објаснува, поставува задачи и организира одбивање на топка со подлактици и ги следи активностите на учениците. 	<ul style="list-style-type: none"> - правилно да одбива топка со подлактици во разни правци и растојанија со помали грешки; - правилно да изведува одбивање на топка со подлактици во разни правци, растојанија и преку мрежа; - правилно да изведува одбивање на топка со подлактици во разни правци и растојанија во игра.

* Внесени се стандарди/индикатори за постигнување на резултатите од учењето врз основа на кои се определуваат критериумите за оценување.

	<ul style="list-style-type: none"> - Школски сервис (долен) и во игра. 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот вербално објаснува, поставува задачи и организира школски(долен) сервис и ги следи активностите на учениците. 	<ul style="list-style-type: none"> - да изведува школски сервис од основната линија на мрежа со помали грешки; - правилно да изведува школски сервис од основна линија; - правилно да изведува школски сервис во игра.
	<ul style="list-style-type: none"> - Тенис сервис (горен)и во игра. 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот вербално објаснува, поставува задачи и организира тенис(горен) сервис и ги следи активностите на учениците. 	<ul style="list-style-type: none"> - да изведува тенис сервис од основна линија на мрежа со помали грешки; - да изведува правилно тенис сервис од основна линија; - да изведува правилно тенис сервис во игра.
	<ul style="list-style-type: none"> - Смечирање на топката и во игра. 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот вербално објаснува, поставува задачи и организира смечирање на топката и ги следи активностите на учениците. 	<ul style="list-style-type: none"> - да изведува смечирање на топката преку ниска мрежа со скок со помали грешки; - правилно да изведува смеч на мрежа преку блок; - правилно да изведува смечирање преку блок во игра.
	<ul style="list-style-type: none"> - Блокирање на топката и во игра 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот вербално објаснува, поставува задачи и организира блокирање на смечирани топка и ги следи активностите на учениците. 	<ul style="list-style-type: none"> - правилно да се поставува во блок на мрежа и со помали грешки блокира смечирани топка; - правилно да се поставува и успешно блокира смечирани топка; - успешно да блокира смечирани топка во игра.

		<p>- Игра на мрежа со реализација на техничко-тактички задачи.</p>	<p>- Наставникот вербално објаснува, поставува задачи за поставување на играчите на одбојкарски терен и ги следи нивните активности.</p>	<p>- да знае да се поставува, движи и изведува некои од изучените елементи во игра со помали грешки;</p> <p>- да знае правилно да се поставува, движи и ги изведува скоро сите изучени елементи во игра;</p> <p>- правилно, соодветно и успешно се поставува, движи и ги применува сите изучени елементи во игра.</p>
--	--	--	--	---

Модуларна единица 7: ФУДБАЛ				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување*
1	<p>Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изведува елементи од фудбалот во услови на игра и игра фудбал со почитување на правилата. 	<p>-Водење топка со горен, внатрешен и надворешен дел од стапалото.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот вербално објаснува, поставува задачи за водење на топката и ги следи нивните активности. 	<p>Ученикот/ученичката може:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да ја води топката со горен, внатрешен и надворешен дел од стапалото, наизменично со двете нозе со полуактивен противник; - правилно да ја води топката со горен, внатрешен и надворешен дел од стапалото, наизменично со двете нозе со активен противник; - правилно да ја води топката и успешно го применува во игра.
		<p>-Додавање и примање на топката со горен, внатрешен и надворешен дел од стапалото во место и движење.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Наставникот вербално објаснува, поставува задачи за примање и додавање на топката и ги следи нивните активности. 	<ul style="list-style-type: none"> - правилно да додава и прима топка со горен, внатрешен и надворешен дел од стапалото во место и движење со полуактивен противник; - правилно да додава и прима топка со горен, внатрешен и надворешен дел од стапалото во место и движење со активен противник; - правилно да додава и прима топка со горен, внатрешен и надворешен дел на стапалото во игра.

* Внесени се стандарди/индикатори за постигнување на резултатите од учењето врз основа на кои се определуваат критериумите за оценување.

	<p>-Шутирање на гол со горен, внатрешен и надворешен дел од стапалото од место, со залет и од водење.</p>	<p>- Наставникот вербално објаснува, поставува задачи за шутирање на гол и ги следи нивните активности.</p>	<p>- правилно да шутира на гол со горен, внатрешен и надворешен дел од стапалото од место, со залет и од водење;</p> <p>- да правилно шутира на гол со горен, внатрешен и надворешен дел од стапалото со залет преку поставен жив СИД;</p> <p>-да правилно шутира на гол со горен, внатрешен и надворешен дел од стапалото во игра.</p>
	<p>- Шутирање на гол со разни делови од главата од место и од скок.</p>	<p>- Наставникот вербално објаснува, поставува задачи за шутирање на гол со глава и ги следи нивните активности.</p>	<p>- правилно да шутира на гол со глава од место и во скок со полуактивен противник;</p> <p>- правилно да шутира на гол со глава од место и во скок со активен противник;</p> <p>- да шутира на гол со глава во скок и успешно го применува во игра.</p>

	<ul style="list-style-type: none">- Фудбалска игра на два гола со примена на техничко-тактички задачи.	<ul style="list-style-type: none">- Наставникот вербално објаснува, поставува техничко-тактички задачи за поставување на играчите во одбрана и напади и ги следи нивните активности.	<ul style="list-style-type: none">- да ги применува изучените елементи во игра;- правилно да ги применува изучените елементи во игра, почитувајќи ги некои правила на игра;- правилно и успешно да ги применува сите изучени елементи во игра, почитувајќи ги правилата на игра.
--	--	--	--

Оценување на постигањата на учениците	<ul style="list-style-type: none"> - Оценувањето на постигањата на учениците ќе се реализира со бројчана оценка (од 1 до 5); - Преку дијагностичко оценување ќе се согледа и констатира иницијалната состојба на ученикот (знаењата, психофизичките способности и вештините); - За оценување на постигањата на учениците ќе се користат соодветни инструменти за оценување (чек листи, евидентни листи и др.).
Литература и други извори	<ul style="list-style-type: none"> - За успешна реализација на наставата по предметот <i>спорт и спортски активности</i> потребно е да се користат учебник и прирачници одобрени од Министерството за образование и наука и други извори на учење.
Почеток на имплементација на наставната програма	Учебна 2022/2023 година
Институција/ носител на програмата	Биро за развој на образованието (БРО)
Потпис и датум на донесување на наставната програма	<p>бр. 13-7336/18 22.6.2022 година</p> <p style="text-align: right;">МИНИСТЕР, Doc.Dr. Jeton Shaqiri</p> <hr/>
Датум на ревизија	